

NÉPLAP

MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KELETMAGYARORSZÁGI KERÜLETÉNEK NAPILAPJA

LAPZÁRTA UTÁN

Moszkva, április 24. Berlin nagyobbik felét elfoglalták az orosz csapatok. A harcok a belvárosban folynak.

London, április 24. Francia és amerikai csapatok 65 km szélességben elérték a svájci határt, e köztben Ulm, Konstanz és Bregenz elesett.

A Po-tól északra 40.000 német megadta magát. Modena, Spezia elesett.

Lenin emlékezete

— A „Pravda” április 23-i vezércikke. —

A Szovjetunió népe tegnap emlékezett meg Lenin születésének 75. évfordulójáról. Lenin a forradalom nagy lángelméje, a haladó tudomány egyik leghívatottabb szóvivője, a bolsevik párt megteremtője, a szovjet állam atyja. Lenin korunk történetének gígaszi alakja, akinek neve az egész emberiség számára a szabadság és igazságosság zászlajává lett. Az eszme, amelyért Lenin életét adta, a hatalmas szovjet államban öltött testet, a Vörös Hadsereg hőstetteiben, a Szovjetunió népeinek önfeláldozó munkájában jutott kifejezésre. A szovjet nép a Vörös Hadsereg nagy győzelmei közepette ünnepelte Lenin születésének 75. évfordulóját. Államunk, amelyet Lenin alapított, győztesen került ki abból a gígaszi küzdelemből, melyet a világot megromtó fasizmus ellen folytatott. A Vörös Hadsereg, amelyet Sztálin, Lenin hí munkatársa és barátja irányított, felszabadította a szovjet földet a német leigázók uralma alól, felszabadította a fasizmus által elnyomott országokat és teljesen szétzúzta az ádáz ellenséget, annak saját barlangjában. A Vörös Hadsereg felszabadította Európa népeit a fasiszta rabságból és megmenetelte a világ civilizációját. A Vörös Hadsereg szövetségeseinek hadseregével együtt most német földön valószínűleg meg nagy feladatát, megsemmisíti az emberiség legmegáztatottabb, leggonoszabb ellenségét. A Vörös Hadsereg Berlinben folytatja küzdelmét. A Vörös Hadsereg nagyszerű hőstettei, a nagy Lenin szellemét tükrözik vissza. Lenin előrelátta, hogy a szocialista rendszer lehetővé teszi a népek nagy egységének érvényesülését. Ez a béke esztendeiben az alkotó munkában, a háború időszakában katonáink, tisztjeink, tábormunkáink, partizánjaink sztálingrádi, leningrádi és szabasztropoli hősiei küzdelmeiben, valamint a szovjet hátszázad szervezett és teremtő munkájában nyilvánított meg.

Valóra váltak Lenin szavai: Ha Oroszországot kívülről támadás éri, egy emberként helyezkedik szembe az ellenséggel. A honvédelmi háborúban kivívott történelmi jelentőségű győzelmek a bolsevik pártnak köszönhetőek. A bolsevik párt alapjainak lerakója és céljainak kitűzője Lenin volt. Lenin tudományosan beigazolta, hogy a szocialista társadalom egy országon belül megoldható. Sztálin folytatta és továbbfejlesztette a lángeszű Lenin társadalmát. A szovjet állam a há-

Részletes jelentés Berlin ostromáról

Hitler robbanó golyókkal löveti a visszavonuló német csapatokat Fehér zászlók a berlini házakon — Troppaut elfoglalta a Vörös Hadsereg Az orosz és amerikai csapatok rádióon beszélnek meg a nagy találkozás részleteit

Berlin lángoló romjai között tovább folyik az ekkeseredett küzdelem. A német fővárost már csaknem teljesen bekerítették. A Berlin-drezdai folyosó rohamosan összeszűkül. Sztálin marsall tegnap este két napiparancsban bejelentette, az Odera-menti Frankfurt, Cottbus, Guben, Luckenwalde városok elcsatolását, valamint az elbamenti Mühlberg elfoglalását. Szovjet csapatok Berlin körzetében elfoglalták Köpenick és Oranienburg városokat. Ez utóbbi hírhedt internálótáborairól nevezetes.

Az orosz csapatok Drezdától északnyugatra, Mühlbergnél elérték az Elbát és rádióon kapcsolatot teremtettek a folyó túlsó partján álló amerikaiakkal.

Északon megindult a brit támadás Bréma ellen, miután Bréma védői visszautasították a szövetségesek ultimátumát a város feladására. Délen Patton csapatai nem egészen 20 km-re vannak Regensburgtól. Csehszlovákiában Opava (Troppau) a Vörös Hadsereg kezén van.

Olaszországban az 5. és 8. hadsereg elérte a Pó folyót. Az Elba balpartján az amerikaiak Wurzent foglalták el és már alig néhány km távolság választja el azt a két hadsereget egymástól, amely 3000 km-t tett meg, hogy a német birodalom szívében kezdet fogjon egymással.

A német főváros 70 órája a leg súlyosabb ágyútűz és bombázás alatt áll.

A németek keményen küzdenek Berlinben, de Gíbbels felhívásának nem sok fogantja van, mert sok házon fehér zászlók lobognak. A németek közelítik, hogy

Hitler a birodalmi fővárosban van és Németország minden erejét Berlin védelmére összpontosítja.

Minden felhívás és rendelet elle-

nére a városban káosz és pánik lett urrál. A nyugat felé vezető utakat elborították a menekülő tömeg. Berlinben tüzek tombolnak, de a tűzoltóság már kísérletet sem tesz, hogy eloltsa a tüzet. A menekülők elképzelt jeleneteket mondanak el, az emberek a sebesülteket kidobják a teherautókból, hogy szállítóeszközökhöz jussanak.

A földalatti állomások túlszűfoltak.

Az amerikai csapatok és szov-

jet haderők már felvették a rádióösszeköttetést egymással Dessau-Wittenberg körzetében.

Fronttudósítók jelentései szerint az oroszok és amerikaiak rádióon beszélnek meg a találkozás részleteit. A nagy találkozásról szóló hírt a londoni, washingtoni és moszkvai rádióon egyszerre fogják bejelenteni. Az egyre zsugorodó németországi folyosó mindkét oldalán a német hadseregek felbomlóban vannak.

Lengyel kötelékek folytatták

előretörésüket Emden irányában, míg a britek Utrechtől délre átkeltek a Maas folyón. Dél-Németországban francia és amerikai csapatok széles arcvonalon nyomulnak előre, a svájci határ és Csehszlovákia között.

Az amerikai 7. hadsereg 15 km-re közelítette meg Ulmot. Patton csapatai a csehszlovák határtól délre nyomulnak előre és ma reggeli jelentések szerint 20 km választja el őket Regensburgtól.

Szovjet hadijelentés a berlini csatáról

Moszkva, április 24. (MTI) A Szovjet Tudósító Iroda április 23-i hadműveleti jelentése: Első bjelorusziai arcvonalunk csapatai az Odera nyugati partján létesített hidőrállásukból támadva, tüzerőségünk és légiereink tömeges csapásainak támogatása mellett áttörték az ellenség alaposan megerősített mélyen lépcsőzött védelmi rendszerét, amely keleti irányban fedezte Berlint,

60—100 km-t előrenyomultak és elfoglalták az Odera-menti Frankfurtot, Friedrichsfelde, Mittenwalde és Köpenick városokat és benyomultak a német birodalom fővárosába, Berlinbe.

1. ukrainai arcvonalunk csapatai támadásba menve át, tüzerőségünk és légiereink tömeges csapásainak támogatása mellett áttörték a németek alaposan megerősített lépcsőzött védelmi övezetét, a Neisse-folyónál, 80—100 km-t előrenyomulva

elfoglalták Cottbus, Zos-

sen, Beelitz, Luckenwalde, Marienfelde és Guben városokat és déli irányból benyomultak a német birodalom fővárosába, Berlinbe.

Az arcvonal csapatai ezzel egyidejűleg Drezda irányában harcok közepette előrenyomultak és elfoglalták Kirchenhain, Falkenberg városokat és Drezdától északnyugatra Mühlbergnél kijutottak az Elbához. A 4. ukrainai arcvonal csapatai folytatva támadásukat, április 22-én este rohammal

elfoglalták Opava (Troppau) csehszlovákiai várost,

fontos közlekedési csomópontot, a németek jól megerősített védelmi támaszpontját.

1. bjelorusziai arcvonalunk csapatai tovább fejleszve sikeres támadásukat az Oderánál jelentős hadianyagot zsákmányoltak. Csapatunk észak felől megkezdte az ellenséges állásokat, lendületes csapások eredményeként előrenyom-

ultak. Katonáink elpusztítva az ellenség ellenállási fészkeit és leküzdve minden útjukba eső akadályt,

átkeltek a Hohenzollern-csatornán

és elfoglalták a folyó nyugati partján fekvő számos községet. Ezzel egyidejűleg csapataink

elfoglalták Oranienburgot, a híres kohó- és vegyipari központot.

Heves küzdelem folyt Berlin északi részén. A németek itt több gyalogezredet és mintegy 40 önálló zászlóaljat vetettek harcba. Az ellenség jól kiépített erődítési rendszerére támaszkodva, többben ellentámadásba ment át. Az ellenséges állásokra erős ágyútűz zúdult, hogy áttörjék a németek védelmi vonalát.

Csapataink Berlinben elfoglalták a gázgyárat és több városnegyedet.

Szovjet tankisták és gyalogosok keleti irányból folytatták támadásukat és kiver-

ború esztendeiben a népek leghaladottabb társadalmának bizonyult. Országunk bevehetetlen erődként állott az ellenséggel szemben és minden szükséges felszereléssel el tudta látni a Vörös Hadsereget, amely történelmi jelentőségű katonai és gazdasági győzelmet aratott Németország felett. Korunkban, amikor a demokratikus országok gígaszi küzdelmet folytatnak a világalomra törő német fasiszták ellen, a szovjet ország a leghaladóbb, legdemokratikusabb állam szerepét

tölti be. Ez a demokrácia, ez az állam, amely minden erejét a dolgozók túlnyomó többségének szolgálatába állította, ez a szovjet demokrácia, amely kiállotta a háború minden csapását, bizonyult a legerősebbnek, legcselekvőképesebbnek. Az a lángoló és határtalan hazafiasság, amely a szovjet embereket oly szorosán egy egységbe kapcsolja, eddig ismeretlen volt az emberiség történetében. Ez fűzte országunk népeit szoros szövetségbe, ami Sztálin irányítása alatt fejlődött ki és szilárdult meg a

Szovjetunió valamennyi nemzetének és népének barátságává. Ez a barátság a Szovjetunió népeinek hosszú időn át folytatott gazdasági és kulturális munkájában erősödött meg. „A szabad köztársaságok megbontathatlan szövetségét örökre egybekövösolták” — így kezdődik himnuszunk. Lenin és Sztálin himnusza. Lenin már világszerte meghonosodott ideológiája, a népek nagyságának ideológiája teljes győzelmet aratott a német fasiszták vadállati sovinizmusa és a fajgyűlölködésben megalkodott

ideológiája felett. A szovjet emberek hazafisága, a szovjet állam, a bolsevik párt, Lenin és Sztálin iránti lángoló, határtalan szeretetben nyilvánított meg. E neveknek nincs drágább a szovjet ember számára. A szovjet nép Lenin művének nagy továbbfejlesztője. Sztálin irányítása alatt valószínűleg meg a lenini eszméket. Népünk vezérének és hadvezérének, Sztálinnak irányítása alatt Lenin eszméit zászlóinkra írva biztos hittel haladunk a Hitler-Németország feletti végső győzelem felé.

ték a németeket Köpenickből és fokozva nyomásukat, benyomultak Karlshorstba, Berlin egyik elővárosába. Szovjet csapatok itt elfoglaltak egy repülőteret és néhány üzemet. Az ellenség a harcok során óriási veszteséget szenvedett. A harcok színhelyén az ellenség hátrahagyott hullái hevertek. Még nem teljes adatok szerint egy nap alatt felgyújtottuk és meggrongorítottuk az ellenség 53 harcokociját és rohamlővegét, szétzúztunk több mint 160 tábori ágyút. A német hadvezetőség most a legkíméletlenebb eszközökhöz nyúlt, hogy fokozza csapatai ellenállását.

A német tüzérség rádió útján utasítást kapott, hogy robbanó lövedékekkel lője a visszavonuló német gyalogságot.

Ha a csapatok parancsnokai engedélyt kérnek a visszavonulásra, állandóan ezt a feleletet adják nekik: „Mindennemű körülmények között tartászatok magatokat, mert a visszavonulókat agyonlövük.”

1. ukrainai arcvonalunk csapatai folytatták sikeres támadásukat. Heves küzdelem folyt Cottbus városáért, a németek alaposan megerősített védelmi támaszpontjaért a Spree-folyónál. Az ellenség páncélos hadosztályokkal erősítette meg a város védőségi és makacs ellenállást fejtett ki. Szovjet csapatok kiverték a németeket a város keleti részéből. Csapatunk számos helyen

átkeltek a Spree-folyón és nyugati irányból megkerülték Cottbust, majd rohamra indultak a város ellen. Szétverték az ellenséges helyőrséget, amely rendetlenül visszavonult, ezután csapataink birtokba vették Cottbus fontos közlekedési csomópontot. A városban nyolc vasútvonal és több országot metszi egymást. A textilgyáron kívül a városban 25 hadiüzem van. Elpusztítottunk mintegy 5000 német katonát és tisztet, azonkívül gazdag hadizsákmányra tettünk szert. Közöttük van: 100 német harcokocsi és rohamlőveg. Sprencbergtől északnyugatra likvidáltunk egy körülfűrt német harcosportot. E harcosportok között volt a

10. SS „Führer védelmére” páncélos hadosztály.

Csupán ebben a körzetben több mint 3000 német katonát és tisztet ejtettünk foglyul. A szovjet tüzérség megsemmisítette az arcvonalra érkező német tartalékokat és egy nap alatt a gyalogság 50 kilométert előrenyomult. Szovjet élkötelékek szembe kerültek a németek alaposan megerősített, mélyen lépcsőzött védelmi övezetével, amelyek dél felé fedezték Berlint. Szovjet csapatok tüzérségi és légierőinek, páncélos és gyalogos kötelékének hatalmas csapásaival szétzúzták a város védelmi övezetét és déli irányból Berlint utcaiba benyomultak.

Magyar-német összetűzések Kopenhágában

A svéd rádió ma jelentette, hogy Kopenhága utcáin véres harcok folytak a német és magyar egységek között, amelyek megtagadták az engedelmességet, amikor a frontra akarták küldeni őket. A magyar kötelékek nem voltak hajlandók engedelmeskedni a német parancsnak, mire nagy kézitus

fejlődött ki közöttük. Bár a golyószórókkal és egyéb modern felszereléssel ellátott német csapatok előnyben voltak, még sem tudták akarataikat érvényre juttatni. Kopenhága polgári lakossága is veszteséget szenvedett ennek során, két ember meghalt, kilenc pedig megsebesült.

Molotov külügyi népbiztos tárgyalásai Washingtonban

Moszkva, április 24. Washingtoni mértékadó körök közlik, hogy Truman, az Amerikai Egyesült Államok elnöke 23-án greenwichi idő szerint 00.30 órakor fogadta Molotovot. Az „United Press” tudósítója közli, hogy Molotov Trumannal

folytatott megbeszélőse kb. 30 percig tartott. Az eszmecsere után Molotov, Eden, Stettinius, Gromiko, Halifax és Harriman megbeszélésre ültek össze a külügyminisztériumban. Ez a konferencia 80 percig tartott.

A szövetségesek figyelmeztetése Németországhoz a foglyok ügyében

London, április 24. Nagybritánia, az Amerikai Egyesült Államok és a Szovjetunió ünnepeles figyelmeztetést intéztek Németországhoz a hadifoglyok, internáltak, deportáltak és idegen munkások érdekében. A figyelmeztetést Churchill miniszterelnök. Sztálin marsall és Truman elnök írta alá. A kiáltvány felszólítja a hadifog-

goly- és koncentrációs táborok parancsnokait és őreit, a Gestapo tagjait és mindenkit, akit felelősség terheli a táborokban elkövetett gaztettekért. Nemcsak az felőlös, — mondja a kiáltvány — aki ezekben az atrocitásokban sajátkezüleg közrejeltszött, vagy parancsot adott ki, hanem az is, aki tétlenül nézte a megbotránkoztató gaztetteket.

A párizsi rádió a Vörös Hadseregről

Párizs, április 24. A párizsi sajtó külön kiadásokban emlékezik meg a Vörös Hadsereg hősi harcáról, amelyek most már Hitler-Németország fővárosa. Berlin ellen folymak. A „Paris Mondiak” külön kiadás a következőket írja: „A világ szabad népei hátráltalan örömmel köszöntik a Vörös Hadsereg hősi harcát és tisztelettel gondolnak azokra az orosz hősökre, akik életüket adták a világ civilizációjának megmentéséért. A Vörös Hadseregre jutott az a dicső-

ség, hogy elsőként nyomuljon be Németország fővárosába, Berlinbe. A történelem majd csak ezután fogja értékelni és megbizonyítani azt a nagyjelentőségű küldetést, amit a Szovjetunió vitt véghez a német fasizmus leverése során.” A „Libia” így ír: „A Vörös Hadsereg győzelme egy világ győzelmét jelent egy másik felét. A Szovjetunió úgy katonailag, mint gazdaságilag vagy politikailag ragyogó győzelmek egész sorát aratta.” A lap kiemeli Berlin elesetének napokon belül várható közelségét, de felhívja a figyelmet, hogy a német birodalmi főváros elfoglalása még nem jelenti a háború végét. Sok francia és szövetséges katonának kell megvért áldozni, mire felvirrad a béke napja.

Finvelem! Friss hal érkezett MA reggeltől lehet kapni József kir. hg-u. 2. HALCSARNOK.

Dán ellenállás — német katonaszökevények

London, április 24. (MTI) A dán ellenállás katonái eltorlaszolták a kopenhágai kikötő bejáratát. Két német hajót elsüllyesztettek és több. Németország felé tartó szén- szállító hajót sikerült feltartóztatni. A norvég-svéd halárt tegnap át lépte Schiller aloszredes és jelentkezett a svéd hatóságoknál. Eddig Schiller a legmagasabb rangú katonaszökevény, aki Norvégiát elhagyta. Norvégiából érkező jelentések beszámolnak róla, hogy Narvikban nagyszámú német katona megtagadta a parancsot, hogy induljon el Németország felé.

Angliában megszünt az elsötétítés

London, április 24. Tegnap este egy keskeny parti övezet kivételével Angliában felgyulladtak a villanylámpák és ezzel véget ért a 2067 éjszakai tartott elsötétítés, amely 1939 szeptemberben kezdődött meg, két nappal azelőtt, hogy Anglia hadat üzent Németországnak.

Szigorubb intézkedések Nagyváradon a feketézök ellen

A nagyváradai rendörség mindent megtesz annak érdekében, hogy a fekete kereskedelmet megszüntesse és az árakat letörje. Nap-nap után hoznak szigorú intézkedéseket a feketézök ellen. Legutóbb Fried Ignác temesvári lakost tartóztatják le a detektívek Váradon, mert titkos raktárt fedeztek fel nála, ahol 10 mázsa cukrot rejtgetett. A cukrot 90 pengő helyett 150 pengőért akarta eladni. Krémer Herman házában 26 mázsa cukrot, 3 mázsa diót, nagymennyiségű zsírt és benzint találtak a közelállásügyi detektívek az egyik razzia alkalmával. Mindkét feketézötől elkobozták az árut és az arra rászorultak részére osztják ki azt.

Vegyék zár alá az internált fasiszták vagyonát!

Az igazságügyminiszternek a népbíraskodásról szóló rendelete jogot ad a Népbíróságnak, hogy vagyoneiközösséssel sújtsa a bűnöst. A rendörség eddigi tapasztalata szerint azonban ez az intézkedés nem bizonyult elégnek. Eppen az elmúlt napokban adódott rá példa, hogy egy internált mililios vagyonát megkísérelte — megvesztegetéssel — kiszabadulása érdekében felhasználni, kísérlete természetesen kudarcot vallott. Ennek ellenére mindenesetre kívánatos lenne, ha a rendörség felhatalmazást kapna arra, hogy addig is, míg egy internált ügye a Népbíróság elé kerül, annak vagyonát zár alá vehesse. Annál is inkább kívánatos ez, mert a vizsgálati fogság ideje alatt és a népbírósági tárgyalásig az internált hozzátartozóinak módjában van a vagyont szétfordítani és kézen-közön eltüntetni.

A fasiszta és reakciós politikai bűnösök éppen elég kárt okoztak már az országnak. Egyebek közt akkora anyagi kárt, hogy minden vagyonukkal sem tudnák egy töredékét sem megváltani. A sok nélkülözéssel küzdő fiatal demokratikus állam joggal tarthat igényt legalább erre a csekély javótételre és olyan rendszabályokat kell, hogy hozzon, amelyek biztosan eléri célját.

Májusi verseny
A Kommunista Párt belvárosi kerületi szervezete vállalja a szemét eltakarítást!

Érhetetlen, hogy olyan fontos kérdést, mint a szemétkérdés, Debrecen város vezetősége és lakossága hónapok óta nem tud megoldani, annak ellenére, hogy a sajtó csaknem hetenként felhívta az illetékesek figyelmét arra, hogy a városban felgyülemlett szemét gyakran halálos végű betegségek okozója lehet. Aki nem hinné el, hogy ez a veszély fennáll, az

a hatóságoknak, hol és mennyi a még kihordásra váró szemét.

A hatóságok pedig szólítsák fel utoljára — internálás terhe alatt — az érintett háztulajdonosokat a szemétnak április 30-ig való eltakarítására, természetesen a házban lakó valamennyi lakó közreműködésével. A hatóságok is segítsék elő a szemétkérdés végleges elintézését, hogy azokon a vonalakon, ahol ez lehetséges, a kora reggeli órákban bocsássanak a lakosság rendelkezésére üres vagonokat úgy, hogy a szeméttel megrakott vagonok még nyolc óra előtt eltűnhessenek az utcákról. Az elhagyott, vagy a város tulajdonában levő házak szemétét az internáltakkal hordassák el.

Reméljük Debrecen város lakói átlátják a kérdés fontosságát és mindnyáján azon lesznek, hogy május elsejére kitakarítsuk városunkból a halált hozó szemétt.

A debreceni Kommunista Párt belvárosi vezetősége.

Végh Dezső h.-polgármester két fontos nyilatkozata

Végh Dezső helyettes polgármester a következő két nyilatkozatot tette lapunk munkatársa előtt:

1. Senkinek semmiféle megbízást nem adtam arra, hogy nevémmel ellátott számlák összegét behajtsa. Erre annál kevésbé volt szükség, mert a közelállás által kiutalt élelmiszerek ára egyenesen a Városi Takarékpénztárba fizetendő be, megfelelő hivatalos beutalással. Akik tehát ilyen számlákkal jelentkeznek, — melyre nevémet aláhamisítják, szélhámosok, akiket minden további nélkül adjanak át a rendörségnek.

egyes debreceni gazdák ruszin munkásokkal törejtik le a környéken levő tengerit, amit aztán természetesen kiszállítanak Debrecenből. Tekintettel arra, hogy Debrecen közelállása nem teszi lehetővé az ilyen eljárás, felhívom a gazdák figyelmét, hogy ez az eljárás népellenes magatartásra vall, melynek közvetkezmenye hírség elé való állítás lesz. Egyes gazdák a magyar munkásokkal szemben még mindig a régi reakciós elgondolással kapcsolatban arra számítanak, hogy a ruszin munkások igénytelenebbek és könnyebb kihasználhatóak őket.

Április 26-ól az egyetem igazolási bizottság

A debreceni I. számú Igazoló Bizottság f. évi április hó 26-án és az azt követő napokon a Debreceni Tisza István Tudományegyetem, városi munkügyi bizottság, iparfelügyelőség, az állatforgalmi központ debreceni kirendeltségének közalkalmazottainak igazolási ügyét fogja tárgyalni. Az igazolás alá kerülők részletes névjegyzéke az öt demokratikus pártnak, szakszervezetnek és az államrendörségnek megküldött és ezenfelül a névjegyzék a városháza kapujába is kifüggesztett, továbbá az I. számú Igazoló Bizottság helyiségében, Kosuth-u. 20. szám alatt, rendörségi palota földszint 27. számú szobájában, hivatalos órák alatt bárki által megtekinthető.

Felhívom azokat, akik az igazolás alá vont közalkalmazottnak olyan magatartásáról, vagy eszelekményéről hírnak tudomással, amely a magyar nép érdekeit sértette, vagy sérti, ezt és vonatkozó bizonyítékait az Igazoló Bizottság fent megjelölt irodájában, szóval, vagy írásban jelentsék be. Panaszának előadása végett a tárgyaláson bárki megjelenhetik.

Debrecen, 1945 április 24.
Dr. Lévy Zoltán sk.
I. sz. Igazoló Bizottság elnöke

APOLLO-MOZI
Izgalmas amerikai kalandtörténet
Texas (I. rész)
Az árcos lovas
Előadások: d. u. fél 3, 4 és fél 6, vasárnap 11 órakor is.

Petőfi-mozgó (volt Vigszínház)
Mától: A legújabb nagy magyar történelmi vígjáték
Ördöglovas
Fényes Aliz, Kis Manyi, Benkő Gyula és Makláry Zoltán főszereplésével, Orsz. híradó!
Előadások: fél 3-4 és fél 6-kor vasárnap d. e. 11-kor is. Pénztár 12-kor, vasárnap 10-től.

1945 április 26.
Letartóztatott orvos-pro a rendő
Őrizetbe vette a dr. Kovács szülész-professzort. dapesti rendörség t. recenbe. E szerint Kovács professzor dözöttéket jelentő Erdekes megjegyzés a felszabadulás után professzor visszat. egy itt maradt ka. velkező kijelentést szottatok itt négyen igazi egyetem mi. Ez a kijelentés, az elmenekült prof. tette a debreceni képviselőinek, egy. denesetre. jobbold. ról tanuskodik.
Letartóztatott a Világta vezérigaz
Letartóztatott a gedy Gyulát, a Vil. vezérigazgatóját. E folyk, de már ed. hogy tagja volt a pártjának és fel. sira.
Letartó egy uz malomtul
Tóth András jó. donost árdrágítás. és köz gazdasági. megsértéséért let. András 1 q búzá. mellett 24 P kész. vóm mellett 30. készpénzt, vagyis 56—57 P-t keres. keresett 300 q vá. lalták. A letartózt. járás vezető tisztv.
Népbíróság egy r feljelentő
Az ap.újajai tö. sánál Weinberge. ceni lakos az egy. zathban felismerte. Feljelentést tett a kömivesmester ell. rint nem ismert, ható volt testvére. rendörség rövid. tisztázta a kömüv. megtalálta az igaz. Vilmosné házfelüg. ben,
aki az áldozato. tudta róla, hogy átadta egy né. Phánicsnét a re. tatta és Népbírós. tani, mint egy p. bűnrészesét.
Működik a igazoló
A IV. számú. működését (Vár. helyiségében meg. ság ülést, illetve minden héten h. pénteken 8 órá. a Bizottság előtt. rülő tisztviselő. vagy kíván ter. megjelenhet és in. bizottság jegyző. renc úrnak benyu. Bizottság jegyző. óráig felvesz. A. orvosi és tisztvis. laganosan kerül. alá. Utánna a H. kerülnek lezárni.

Letartóztatott orvos-professzor a rendőrségen

Őrizetbe vette a debreceni rendőrség dr. Kovács Ferenc egyetemi szülész-professzort. A vádat a budapesti rendőrség továbbította Debrecenbe. E szerint

Kovács professzor politikai üldözöttestek jelentett fel Pesten.

Érdekes megjegyezni, hogy mikor a felszabadulás után az elmenekült professzor visszatért Debrecenbe, egy itt maradt kartársának a következő kijelentést tette: „Ti játékszerek itten négyen egyetemet? Az igazi egyetem mi voltunk Pesten.” Ez a kijelentése, amely szerint ő az elmenekült professzorokat tekintette a debreceni egyetem igazi képviselőinek, egymagában is mindenestre jobboldali beállítottságú tanuskodik.

Letartóztatták a Világítási Vállalat vezérigazgatóját

Letartóztatta a rendőrség Szegedy Gyulát, a Világítási Vállalat vezérigazgatóját. Kihallgatása még folyik, de már eddig is beismerte, hogy tagja volt a Nemzeti Egység Pártjának és felesküdt Szálasi sira.

Letartóztattak egy uzsorás malomtulaidonost

Tóth András józsa malomtulaidonost árdragításért és az állam és köz gazdasági érdekeinek súlyos megsértéséért letartóztatták. Tóth András 1 q búzánál 16 kg. vám mellett 24 P kőspénzt, vagy 16 kg. vám mellett 30 kg. fát és 14 P kőspénzt, vagyis 1 q búzánál 56—57 P-t keresett. Az ily módon keresett 300 q vámgabonát lefogallták. A letartóztatást a központi járás vezető tisztviselője rendelte el.

Népbíróság elé kerül egy nyilas feljelentő asszony

Az apjának tömegsír felbontásánál Weinberger Károly debreceni lakos az egyik kihantolt áldozathoz felismerte bátyja holtestét. Feljelentést tett a rendőrségen egy kömüvesmester ellen, akit névszerint nem ismert, de aki gyanúsítható volt testvére feljelentésével. A rendőrség rövid nyomozás után tisztázta a kömüvesmester kiletét és megtalálta az igazi bűnöst Phánics Vilmosné házfelügyelőné személyében.

aki az áldozatot, mikor megtudta róla, hogy bujkáló zsidó, átadta egy német katonának.

Phánicsné a rendőrség letartóztatta és Népbíróság elé fogja állítani, mint egy politikai gyilkosság bűnrészesét.

Működik a negyedik igazoló bizottság

A IV. számú Igazoló Bizottság működését (Városháza levéltár) helyiségében megkezdte. A Bizottság ülést, illetve tárgyalást tart minden héten hétfőn, szerdán és pénteken 8 órától 2 óráig. Aki a Bizottság előtt igazolás alá kerülő tisztviselő ellen panaszt tett vagy kíván tenni, a tárgyaláson megjelenhet és írásban panaszát a bizottság jegyzőjének: Szilka Ferenc úrnak benyújthatja. Panaszt a Bizottság jegyzője naponta 9—2 óráig felvesz. A mai napon OTL orvosi és tisztviselő kara folytatódólagosan kerül igazoló tárgyalás alá. Utánna a HÉV alkalmazottai kerülnek igazolás alá.

Ledöntötte Tisza István szobrát az egyetemi ifjúság

Tegnap délelőtt a debreceni Egyetemi Kör bölcsészettan-hallgatói az egyetem könyvtártermében gyűlést tartottak. A gyűlés legfőbb napirendi pontja az egyetem demokratikus átállításának kérdése volt. Az ifjúság megítélésével és felháborodással vette tudomásul, hogy azok a kérések, amelyeket hónapokkal ezelőtt az egyetem tanácsához benyújtottak: az egyetemnek fasiszta elemektől való megtisztításáról és a Tisza István név törlesztéséről többszöri sürgetés ellenére sem nyert elintéztést. Az egyetem — mint az ifjúság megállapította —

Erélyes tisztogatást követelnek

Természetes következménye ennek a szellemnek, hogy annak, amikor a demokratikus átalakulás az egész országban folyik,

az egyetem sem elvben, sem gyakorlati cselekedeteiben nem szögezte le magát visszavonhatatlanul a demokrácia mellett.

Az ifjúság többszöri sürgetése ellenére még mindig nem közölte ki a fasiszta tanárokat és tisztviselőket. Németországba menekült fasiszta politikusok és ideológusok még mindig joggal viselkednek „a debreceni egyetem tanára” címet és ilyen módon történhetett meg az is, hogy a jogi ka-

ron a le nem igazolt, nyíltan fasiszta és Németországba menekült tanárok neve az egyetem tanrendjében még mindig ott díszleg.

Megállapította az ifjúság azt is, hogy a jogi kar régi „dsentri doktor”-képző, úgynevezett mezei jogász intézményét — a reakció örömeire — még mindig fenntartják.

Azt sem tartják véletlennek, hogy az egyetemi klinikák munkásságának üzemi bizottságát a kultuszminiszter nyomására nem ismerték el, határozatait elutasították még most is, amikor pedig az üzemi bizottság megfelelő átszervezése már megtörtént.

Azt sem tartják véletlennek, hogy az egyetemi klinikák munkásságának üzemi bizottságát a kultuszminiszter nyomására nem ismerték el, határozatait elutasították még most is, amikor pedig az üzemi bizottság megfelelő átszervezése már megtörtént.

Azt sem tartják véletlennek, hogy az egyetemi klinikák munkásságának üzemi bizottságát a kultuszminiszter nyomására nem ismerték el, határozatait elutasították még most is, amikor pedig az üzemi bizottság megfelelő átszervezése már megtörtént.

Szerkesztői megjegyzések

Az egyetem demokratikus átállítása és az egyetemi tisztogatások kérdése fontos és

Hirdessen a Néplapban

nem véletlenül viseli még mindig annak a Tisza Istvánnak a nevét,

akinek politikája egész családjára politikájával együtt a feudális nagybirtok védelme, a reakciós németi közepes-társaság elnyomása volt, akinek kormányvezetése alatt a nemzetiségekkel való viszony a nemzetiségi elnyomás révén teljes mértékben megromlott és kiéleződött. A Tisza István név eltörlése azért nem történhetett meg, mert az egyetem nagyrésze még mindig a Tisza István-i szellemet képviseli.

ron a le nem igazolt, nyíltan fasiszta és Németországba menekült tanárok neve az egyetem tanrendjében még mindig ott díszleg.

Megállapította az ifjúság azt is, hogy a jogi kar régi „dsentri doktor”-képző, úgynevezett mezei jogász intézményét — a reakció örömeire — még mindig fenntartják.

Azt sem tartják véletlennek, hogy az egyetemi klinikák munkásságának üzemi bizottságát a kultuszminiszter nyomására nem ismerték el, határozatait elutasították még most is, amikor pedig az üzemi bizottság megfelelő átszervezése már megtörtént.

Sztrájk az egyetemen

sürgős feladat. Ennek megoldásával a Nemzeti Bizottság több ülésen foglalkozott. Az

Elindultak az új főispánok a Dunántúlra

A felszabadult Dunántúl közigazgatási szervezetének felállítását tekintve a kormány egyik leg sürögősebb feladatának. Hétfőn este a pártok vezetői megbeszélést tartottak és megállapodtak a főispánok személyében. Már el is indultak az új főispánok a felszabadított dunántúli vármegyékbe, hogy megindítsák a demokratikus Magyarország közigazgatási szervezetének működését az ország e részén is.

Kilenc főispán indult el kedden: Tolna vármegyének Klein Kálmán (Magyar Kommunista Párt), Zala vármegyének D. Molnár Sándor (Nemzeti Parasztpárt), Komárom és Esztergom vármegyének Joanovits Emil (Nemzeti Parasztpárt), Somogy vármegyének Vidovics Ferenc (Kisgazda Párt), Veszprém vármegyének Rainprecht Antal (Kisgazda Párt), Sopron vármegyének dr. Hám Ferenc (Kisgazda Párt), Vas vármegyének dr. Jatzkó Pál (Kisgazda Párt) az új főispánja. Győr vármegye kommunista.

Szabó István
orvosi műszer és ortopéd
kellék üzemét Szent Anna-
utca 5. szám alatt
üzembehelyezte

egyetemi ifjúság sem volt tétlen a felszabadulás óta eltelt hónapok alatt.

Teljes mértékig jogos és helyes elhelyezhető követeléseikre azonban csak megnyugtató szavakat kaptak, megnyugtató cselekedeteket azonban nem.

A magunk részéről teljes mértékben helyes elhelyezhető követeléseit, a módszert, amivel követeléseiknek érvényt kívánunk szerezni azonban nem. A sztrájk a munkásosztály harcának legerősebb fegyvere, amelyhez nyúlni csak akkor szabad, ha a megegyezés más békés úton való elérése már lehetetlen. Az egyetem megtisztítása a Nemzeti Bizottság több ülésén volt vita tárgya és a Nemzeti Bizottság folyamatosan foglalkozik ma is vele és az eddigiekből az ifjúság következtethetett volna arra, hogy a Nemzeti Bizottság a kérdést megfelelően fogja megoldani. Ha a sztrájk, amit kimondtak, rövid határozott időre szóló néhány óras, vagy egy-két napos tüntető-sztrájk lett volna, nem emeltünk volna kifogást, a határozatlan időre szóló sztrájk azonban súlyosabb fegyver, mint amit a helyzet megkíván.

Fehér vármegye szociáldemokrata főispánt kap. Az ő személyükben is megtörténik még ma a megállapodás.

A szövetséges ellenőrző bizottság nagy előzékenységgel közlekedési eszközöket bocsátott rendelkezésre s így az új főispánok már átvették a dunántúli vármegyék közigazgatásának vezetését.

A dolgozók áldozatkészsége

Mai számunkban megemlékeztünk egy áldozatkész munkásasszonyról és ime, újabb tanujelét kaptuk a dolgozók segíteni akarásának.

Ajtai Béla fodrászsegéd — ahogy ő megírja: „szerény keresetéből csak a legnagyobb lemondás árán” — meglakartott 100 pengőjét ajánlotta fel a megaláztatásból, mérhetetlen szenvedésből hazatért deportáltak részére. Ajtai Béla is szívesen hoz áldozatot és úgy érzi, boldog lenne, ha mindenki átérzné a szerencsétlenek fájdalmát és hozzájárulnának — ha kell a legnagyobb lemondás árán is — könnyeik letörléséhez.

Vidéki szervezetek pénztől átvehetik a május 1-i propaganda anyagot a kerületi titkárságon, Arany János-u. 1. b.

A Jogtudományi Kar

II. félévi tanrendje gondolkodásra készítő és emésztő. Valóban azt hiszik-e a tanrend összeállítói, hogy misztikus, elavult talárjuk megóvják őket a szabad Magyarország levegőjétől? Minek képzelik a jogot? Az élettől elvonatkoztatott „tudománynak?”

Nem hiszik, hogy így volna. A jog éber, őrel a debreceni egyetem tanárai nagyon is aktív részt vállalnak az élet irányításában. Csak-hogy ez az élet a fasiszmus halálra nevelő élete volt.

A többi karok előadói között nem szerepelnek a le nem igazolt, vagy elmenekült előadók, de a jogtudomány ügyészik nem vette tudomásul, hogy Debrecenben történt valami, amely még a paragrafusoknál is erősebbnek bizonyult: Magyarország felszabadítása.

A jogtudományi kar jogilag talán még nem értett rá, hogy dr. Stehlo Zoltán, Szálasi kormányzó tanácsa tagjának, Beregyné jóbarátja volt, hogy dr. Baranyi Béla, dr. Szontágh Vilmos, dr. Szádeczky-Kardos Tibor, dr. Zachár Gyula és dr. Hacker Ervin elmenekültek. — Dr. Bozóky Ferencet, dr. Baesó Jenőt és dr. Miszti Károlyt még nem igazolták le, de azért változatlanul ott szerepelnek az előadók között. Miszti doktor úrhoz különben volna néhány szavunk. Még nincs egy éve, hogy ez a derék uriember, mint a hírhedt MÜNE referense az ügyvédi kamarában a numerus nullus kimondását követelte. Magyarul: a zsidó ügyvédek teljes kirekesztését. De megmutatta ez a derék jogász, hogy tud ő minden rendszer számára jogot alkotni: még Debrecen helyettes polgármesteri székébe is beült, amíg el nem távolította onnan a Nemzeti Bizottság.

De térjünk vissza egy másik uriemberhez, a pénzügytan tanárhoz: dr. Szádeczky-Kardos Tiborhoz. Ő nemcsak kiszolgálója, hanem aktív, cselekvő részese volt a fasiszta rendszernek. Az egyetem mozgósítási kormánybiztosa és levente parancsnoka volt, és az ő neve is ott szerepel a tanrendben 1945. április havában. Sőt, egyik tanítványa, Gál Gyula, a joghallgatók gyűlésén negyed-órás beszédben bizonyította demokráta és szociális mivoltát.

Hát ez gyönyörű. Ugyan hogyan értelmezik ott a jogtudományi karon a demokráciát? Azt gondolják talán, hogy a fasiszmus „jogszabályait” mi el fogjuk ismerni? A fasiszmus jogi aláfestést adott a gyilkosságok rendszeresítésére. És ezek a tanár urak részt vettek a jogalkotásban! Az általuk tanított jogi magyarázat alapján tétek el sokszor becsületes magyar hazafit.

Tisztázzuk a kérdést: nem a jogot támadjuk most: ambár annak is van egy egész sereg támadható felülete — hanem a fasiszta jogászokat, akik a reakció szellemében magyarázták a törvényeket.

Az a tény, hogy az említett urak neve nyomtatásban szerepel, számunkra annyit jelent, hogy a jogi kar nem szakított a régi szellemmel. És erre majd az egyetem demokratikus ifjúsága fog válni szólni.

Csokonai-színház

Ma szerdán, április 25-én

Romeo és Julia

Előadás kezdete 4 órakor

